

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)

Ert dnr Ju2021/00971

Domstolsverket har granskat betänkandet Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25) mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av myndigheterna inom Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer eller rättssäkerheten generellt.

Med utgångspunkt i utredningens definition av samhällsviktig verksamhet i 5 § andra stycket förslag till beredskapsförordning – såsom en verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet – omfattas såväl domstolarnas rättskipande verksamhet såsom Domstolsverkets administrativa roll av definitionen.

Domstolarna har såsom redogjorts för på s. 250 i betänkandet en självständig ställning ifråga om rättskipningen. Samtidigt utgör Domstolsverkets uppdrag – att ge administrativt stöd och service till domstolarna – i stor utsträckning en förutsättning för att den dömande verksamheten ska kunna bedrivas. Detta gäller särskilt mot bakgrund av den ökade digitaliseringen och inte enbart för mål- och ärendehantering inom Sveriges Domstolar utan även för arbetet med en digitalt sammanlänkad rättskedja inom brottmålshanteringen i allmän domstol och för informationsutbyte mellan myndigheter och allmänna förvaltningsdomstolar.

Domstolsverkets administrativa roll innebär bland annat att det administrativa flödet i mål- och ärendehantering ska fungera för domstolarna i fredstid. I enlighet med ansvarsprincipen bör en sådan roll även åligga Domstolsverket vid händelse av fredstida krissituationer, inför och under höjd beredskap för att säkerställa att flödet fungerar ur ett beredskapsperspektiv såväl för de allmänna domstolarna som för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Mot den bakgrunden invänder Domstolsverket mot utredningens bedömning att det inte skulle finnas något behov av eller möjlighet till samordning och planering för beredskapsåtgärder för domstolarna. I stället föreslår Domstolsverket att Domstolsverket, inom ramen för den administrativa roll som myndigheten

har, ska ingå i en beredskapssektor och utgöra en beredskapsmyndighet. Utifrån den föreslagna uppdelningen av myndigheter i sektorer skulle det för Domstolsverket ligga närmast till hands att ingå i sektorn Ordning och säkerhet där övriga myndigheter från rättskedjan för brottmålshantering föreslås ingå. Domstolarna har dock beröringspunkter med i stort sett alla sektorer, inte minst sektorn Ekonomisk säkerhet där övriga föreslagna beredskapsmyndigheterna är beroende av att de allmänna förvaltningsdomstolarna kan bedriva sitt arbete vid händelse av fredstida kris, inför och under höjd beredskap.

Förslaget om att även Domstolsverket ska ingå som beredskapsmyndighet ligger även i linje med att Domstolsverket nyligen fått i uppdrag av domstolarna, genom det inom Domstolsverket inrättade så kallade domstolschefsrådet, att arbeta för samordning i framtagande av risk- och sårbarhetsanalyser. Vid kontakt med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har den sett positivt på ett sådant upplägg ur ett beredskapsperspektiv.

När det gäller den föreslagna bestämmelsen i 28 § om sektorsansvarig myndighets föreskriftsrätt vid händelse av höjd beredskap bör en sådan analyseras närmare för Domstolsverket och domstolarnas del mot bakgrund av regleringen i regeringsformen.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Thomas Rolén. I beredningen har även säkerhetschefen Anita Kihlström och rättschefen Charlotte Driving deltagit. Föredragande har varit juristen Rebecca Hjälmärö.

Thomas Rolén

Rebecca Hjälmärö